

■ Opgave 3

Milieuvriendelijke productie: een duurzame keuze?

Consumenten zijn zich steeds meer bewust van milieueffecten van producten die ze kopen. Daardoor worden de milieueffecten van het productieproces van een bedrijf steeds belangrijker.

Een bedrijf produceert een bepaald consumptiegoed voor de Europese markt en streeft daarbij naar maximale totale winst. Het bedrijf staat voor de keuze om over te gaan van de huidige, milieuonvriendelijke manier van produceren naar een moderne, meer milieuvriendelijke manier. Met deze omschakeling zijn kosten gemoeid en ook de opbrengsten zullen veranderen.

Een onderzoek heeft de gegevens opgeleverd die in de bijlage grafisch zijn verwerkt. Enkele toelichtingen bij de drie grafieken:

- *grafiek 1* In de huidige situatie legt het productieproces een groot beslag op het milieu.
- *grafiek 2* Tijdens de omschakeling veranderen zowel de constante kosten als de variabele kosten.
- *grafiek 3* Op lange termijn keren de constante kosten terug op het oude niveau en blijven de variabele kosten gelijk aan de situatie van grafiek 2.

Het directielid dat dit onderzoek heeft ingesteld staat voor de taak de aandeelhouders te overtuigen van de wenselijkheid om als eerste bedrijf over te stappen op een meer milieuvriendelijke manier van produceren. Op de aandeelhoudersvergadering wil het directielid daartoe een betoog houden, waarbij de doelstelling van maximale totale winst voor het bedrijf het uitgangspunt blijft.

Het betoog begint als volgt:

“Geachte aandeelhouders,

Ons bedrijf staat voor de ingrijpende beslissing het productieproces al dan niet milieuvriendelijker op te zetten.”

7p 9 □ Schrijf het vervolg van het betoog.

Daarin moeten de volgende aspecten aan de orde komen:

Een eerste gedeelte dat betrekking heeft op de kosten en de opbrengsten met daarin:

- a een verklaring voor de verandering van de constante kosten;
- b een verklaring voor de verandering van de variabele kosten;
- c een verklaring voor de verandering van de opbrengsten;
- d grafieken waarop de ontwikkeling van de winst met arceringen wordt aangegeven;
- e een conclusie ten aanzien van de ontwikkeling van de winst.

Een tweede gedeelte waarin de aandeelhouders overtuigd moeten worden van de juistheid van de nieuwe bedrijfsstrategie. In dit slotgedeelte moeten twee van de onderstaande drie aspecten naar keuze als onderbouwing van het betoog gebruikt worden:

- 1 mogelijk overheidsingrijpen;
- 2 de positie van dit bedrijf op de afzetmarkt;
- 3 het gedrag van concurrenten.

Lever de bijlage met de drie grafieken in, voorzien van een arcering van de winst- of verliessituatie in elk van de drie grafieken.

Aanwijzing

Gebruik voor het vervolg van het betoog 150 woorden; een afwijking van 30 woorden is toegestaan.

Eindexamen economie 1-2 vwo 2003-I

Bijlage bij vraag 9

Vraag 9

